

KÉPES SZAKKÖZLÖNY A VADÁSZAT, LÖVÉSZELET, HALÁSZAT ÉS HALTENYÉSZTÉS KÖRÉBŐL.

Szerkesztik: gróf ZICHY IMRE és gróf KREITH BÉLA.

Előfizetési ára: egész évre 5 frt, fél évre 2 frt 70 kr. Megjelenik minden hó 1-én, 10-én és 20-án.

Levelek a „Vadász-Ujság” szerkesztőségének, **előfizetések** a kiadóhivatalnak Budapestre, fűrdőuteza 4. sz. a. czimzendők.

Még valami az ebtenyésztés kérdéséhez.

Tisztelt szerkesztőség! Ha becses lapjának olvasóközönsége a „Vad.- és Versenylap”-éval azonos lenne: feleslegesnek tartanám részemről tollat fogni; miután azonban N. J. urnak az általam igen melegen üdvözölt cikke a „vadász-ebtenyésztés”-ről világosan mutatja, hogy ez ügynek még oly buzgó barátja sincs teljesen au fait abban, mi e téren nálunk eddig történt; szabad legyen jelen cikkem számára becses lapjában helyet kérnem.

Nagy érdekléssel olvastam N. J. ur felszólalását. A végzélt érdeklőleg teljesen egyetértek vele. Valamint abban is, hogy a scandalumig el vagyunk e téren maradván. Ezen kérdés a művelt külföld napirendjéhez tartozik — és szégyennel kell bevallanunk, hogy még Oroszország által is megelőztünk. Egyetértek vele abban, mit hallgatólag kifejez, hogy a vizslákra nézve el kell tekintenünk a német, vulgo csehvizslától — s az angol anyagot kell felhasználnunk, — azonban abban már kissé eltérek, hogy csupán a vizslázzal kezdjük. Én szerintem a sport minden nemére való ebeket, u. m. vizsla, agár, kopó, harrier, beagles, foxhound, tacsó, véreb, fel kell karolnunk. Ezen bázison áll a magyar vadászbtorzskönyv. L. V. V.-lap 1879. illető számát.

Ezek után méltán kérhetni: mi jogosultsága van tehát felszólalásomnak? Elmondom lehető röviden.

Megengedem, hogy külföldi lapokban N. J. úr régen mozgatta a kérdést. De nem emlékszem reá, hogy ezt itt

hon tette volna, s a mi érdekünk elvégre is, mint helyesen mondja, az, hogy nálunk történjék az, minek történnie kell.

Engedje meg az igen t. úr épen nekem, hogy én, ki két éve a V. és V.-lap szerkesztőjének támogatása mellett egyedül művelem e tért a magyar sportirodalomban, figyelmeztessem a V. és V.-lap 1878. és 79. évi folyamaira. Ha t. értekező ezeket tüzetes figyelmére méltatta volna, átlátta volna, hogy a magyar vadászbtorzskönyv nem csak úgy véletlenül született, de hogy az egy tervszerű munkálat egyik sarkköve. Mintegy 20 cikkben igyekeztem ez ügy minden oldala iránt az érdekeltséget felkeltetni — a nemes anyag beszerzésére buzdítva; a fajismeret alapvonalait hirdelve; az angol faj dressurájára utmutatást adva; közölve az általa felhozott forrásokat és még többeket Németországban és Angliában; hozatva csekély módomhoz képest friste rate anyagot, s ezek ivadékait lehető mérsékelt ár mellett bocsátva áruba, s mindezt journalisztikai úton. Az általános irány kilátszik a V. és V.-lap legutóbbi számaiban közlött „egy kis program-féle” czimű értekezéséből, valamint az indokok összesége ezen laphoz beküldött „Miként született a magyar ebtorzskönyv?” czimű cikkemből, ha a t. szerk. úr közlésre méltatja. (Igen szívesen. Szerk.)

És mi a realis eredmény? Müller R. úr, hg. Solms igazgatója enapokban írja nekem: „Köszönöm önnek közreműködését. Magyarországon le Szlavóniáig máris szép számmal adtam el ebeket, s e nyárra is sok megrendelés van.”

Itthon a magyar vadászbörzskönyv egy év alatt csupán 25 sovány számig vitte, melyhez magam 13-mal járultam. E napokban jelentettek be 10 darabot. Úgy látom, hogy habár a bejegyzés lehetősége a cél szemmeltartása mellett lehetőleg meg van könnyítve — a bejegyeztetés semmi költséggel nem jár — nyitva áll mindenki előtt, akár előfizető, akár nem, ha a bejegyzendő anyag a feltételeknek megfelel — (egyebekben a törzskönyv az angol és német kennel-book-ok alapján nyugszik), a csekély írásbeli bejelentés fáradsága miatt a dolog mégis igen vánszorogva halad. Pedig azon cél, hogy a szegényebb sorsú magyar ember tudhassa, hol kereshessen itthon méltó anyagot — a magasabb célok mellett — csakis ez uton érhető el, ha mindenünk bejegyezteti azt, mi arra érdemes.

Első izbéli hirdetésem alkalmával a kölykökre annyi megrendelés jött, hogy nem voltam képes kielégíteni. De már Ladym januáriusi kölykezésére egyetlen megrendelést sem kaptam, mindazonáltal négy gyönyörű kölyköt az ügy iránti szeretetből elajándékoztam. Pedig dicsékvés nélkül mondhatom, hogy az itt közelemben Szentiványi Miklós és Fáy Gyulánál levő példányok remek állatok. — Szemere József barátom nem győz az övéről elég dicsérettel szólni, Vojnich Jakab úr pedig az övéről így ír: „Hamlet gyönyörűen fejlődik, feje finom, nemes, dereka kinyúlt, bordái öblösek, mozgása könnyed, értelmi tehetségei szép reményekre jogosítanak, ösztöne semmi kívánni valót nem hagy hátra. Orra — azt hiszem — méltó lesz hozzá. — Ugyanis négy hónapos korában kijött velem egy friss szántáson, s bámulatomra, kellő távolságban, mint egy vén eb, kezd rendesen keresni; egyszerre megáll, én hozzámegyek, hát kiugrik előtte egy nyúl, ő pedig áll, mint egy czövek.“

Provokáltam továbbá itthon megnyugtatásul Tormay úr cikkét a tengeri kigyóként kísértő infectionális tan el-

len, ugyancsak az én felszólalásomra jelent meg Lipesében a „Hund“ ban Schmiedeberg úr jeles cikksorozata Nathusius úr könyvéből „a tenyésztésről.“ Ez az — azt hiszem — hazánkban bármely állatfajtenyésztőt érdekelhető cikksorozat a V. és V.-lapban várja sorát.

B. Podmaniczky Géza felhívására beküldtem az új sporttársulat részére a magyar vizsla-mezőnyverseny (field-trial) verseny- és díjazási szabályait a pointszámításokkal. Továbbá egy magyar vizslamezőny-versenyegylet alapszabályait, egy szükségét pótló, s ily irányban még a külföldön sem létező institutió tervezetével. Ugyanis az angol vérnek tehetségénél csak temperamentuma nagyobb, s miután uraink a puppyvel bibelődni restelnek, — szolgazsemélyzetünk pedig azzal elbánni nem tud — természetes következtetés, hogy a nálunk létező angol vizslák legtöbbje alaposan el van rontva, s ilyeneket látva, nincs kellő fogalom arról, mi e nemes anyag helyes vezetés mellett, és hogy csupán elrontottakat látva, a kedv irántok nem jön meg, s a publicum inkább marad azon kimondhatatlan származású szörnyeknél, melyekben a vizslák tulajdonaiból kevés van meg, de melyek bottal idomíthatók annyira, hogy midőn velük az illető mulatni vél — szakszempontról csak sajnosan kinlódik. — Hogy ezen segíthessünk, tervem, egyleti alapon s eszközökkel vizslaidomító s vizslaidomártanító-telepet létesíteni.

Mindezeket nem írási viszketegeből írom, de először azért, hogy a felszólalás folytán valahogy ne az tűnjék ki, mintha ez irányban Magyarországon semmi sem történt volna, sőt hogy kimutathassam, hogy igenis organikus működés van, habár csekély sikerrel; másodszer azért, nehogy az történnék, mivel csak ártanánk, hogy a két sportlap egymás ellen és külön irányban működjenek, tekintet nélkül arra, mi történt már

TÁRCZA.

Egy róka emlékiratai.

— Bérczy Károly rajzaiból. —

(Vége.)

Világos, hogy a koncz mérgezett csalétek volt, melyet emberi gonoszság szórt el az erdőben romlásunkra! Ugyanaz nap több róka felebarátunk esett a pokoli ármány hasonló áldozatául.

Ez végkép megutáltatta velem a kelepczések és gyalogvadászok ármányos fáját, mely nem elégelve az ellenségeskedésnek eddigelé tanúsított annyiféle nemét, most már alattomos mérgezéshez folyamodni sem irtózik. Elhatároztam, hogy kiköltözöm e vidékről, hol legkisebb élet- és vagyonbiztonság sincs.

Igy vetődtem én a már fönnebb leirt sikra, mely két magas torony és a Duna között terülve el, nádassal, kukoriczással, sűrű bokros helyekkel bővelkedik, hol gyilkos fegyver, kiásatás, irtóháború, megmérgezett koncz nemesak nem fenyeget, sőt ezek ellen némi védelmi rendszabályokban s kedvezésekben is részesülünk. Igaz, hogy másrészt aztán az év bizonyos szakában, midőn a veres frakk dívatba jó s a renegát rókakopófaj a késő ős első ködös napján háborút izen, igaz, hogy ekkor annál inkább kell

bőrünkre és farkunkra vigyáznunk; azonban ez legalább „fair play“, a jelszó „fuss vagy fizess“, s ha idejekorán jól megoldod a kereket és felhasználod a természetadta éles ést, kifoghatsz az üldöző bérhadon s aztán az egész tél, tavasz és nyár boldog sinecurában múlik el rólad.

Ily kecségető reményekkel (melyekben eddigelé nem is csalódtam) ösztönzött engem a megtelepedésre egy dunakeszrejtő róka, ki magát szintén messzeföldről ide vándoroltnak s eredeti hazáját a távoli Gascognenak mondá, hol neve Rocca volt, mely aztán itt Rókává magyarosodott el.

Jól tudtam ugyan, hogy ez csak mese, s hogy ő nem gascognei nemes-, hanem egy árvamegyei sovány liskaeszládból származik, honnan hajtóvadászatok alkalmával szorult le: azt is tudtam, hogy megtelepedésre buzdító biztatása azon okból származik, miszerint a veres frakk idényében annál kevesebb jusson reá abból, mit ő „fair play“-nak nevezett: de lévén három-négy terjedelmes palotája s egy épen hozzám való kisasszonya, ki a magamszerű hadviselt és ősi törzsü egyénekhez különös hajlamot érzett: ezen okok összehatása maradásra birt s így lettem én az imént említett rókahölgy kezével a Roccaházak egyikének törvényes birtokosává, hol — —“

A közlő zárszava.

Az emlékirat itt egyszerre megszakadt; hihető, hogy az utolsó sorok írásakor a Duna beállott s a pesti sziget remetéje a hónapba visszatérésre az első alkalmat felhasználta. Ezt azonban vesztére tette, mert egynél több körülmény tanúsítja, hogy a róka, melynek sajtószere, de reá

itt, vagy amott, s netalán különvált institutiók létesítsenek. A cél, melyre törünk, azonos: legyen tehát a két lap tere is egyetértő actiónak szentelve. Ne nézzük, kitől jött az eszme, de támogassa az egyik a másikat nemes törekvésében, s a közös ambíció célja legyen az, hogy vállvetett erővel nagyot érjünk el.

Első lépés tehát: buzdítsa a Vadász-Újság olvasóköreit nemes anyag beszerzésére, s a létezőnek az eddig egyedül létező institutió, a magyar vadászbörzskönyvbe való bejegyzésére. Egy lépéssel közelebb akartam az ügyet vinni azáltal, hogy az őszszelet megartandó vizslaversenyeknél csak oly eb pályázhat, mely be van jegyezve.

A mi a tervelt, s általam is rég hangsúlyozott kynologiai egyletet illeti — a németországi összes alapszabályok nálam megvannak — s úgy a Hector, mint a hannoverai egylet vezetőegyéneivel, u. m. Radeckzy s Mayer urakkal levelezésben vagyok.

Bocsásson meg igen tisztelt N. J. úr, ha némely állításával szemben rectificáló megjegyzéseket engedek meg magamnak.

Az angol vizslafajokra nézve: a pointereknek nem két, de három osztálya van, a nehéz (pointer large size) a könnyű (smallpointer) s a közép, mely nyílt osztálynak is neveztetik. Ezek mindenike kiállításokon külön csoportban díjaztatik. — A settereknek áll az, hogy van ir, gordon s angol — a Lawerack azonban csak az utóbbi al-, bár legkitünőbb speciése, mint genericum az angolokhoz számitatik.

A mi a németországi egyleteket illeti, nem öt, de hat volt. Mai nap azonban már csak kettő van. Mint Meyer ur írja s a Hundban látható, az egyik az „Allgemeiner Deutscher Verein“, mely törzskönyvét a Hundban közlé, azután, mint Radeckzy ur írja: ismét a „Hector“, a „Nord-

nézve mindenesetre tragikus végét a „Vadász- és Versenylap“ 1859. évi január végi száma közölte, nem más volt, mint ezen emlékiratok szerzője. Voltak, kik látták, mint dobta el futtában pápaszemét, melyet fönnebb látható arcképén visel; aztán bőrnadrágja alatt régi serétszemeket találtak, kétségkívül az egykori erdei affaire emlékjeleit.

A „V. és V. lap“ 1859. jan. 26-ki nekrológja következő:

„A fellágyult ködös idő s a vadászlovaknak conditióban tartása a főt vadászoknak megengedé, hogy a falkával néhányszor kimehessenek. Január 26-án a Dunakesz melletti nagy rejtől egy róka ugrott ki s nagy sebességgel iramlott a Duna felé, merre a falka igen — de a lovasapat azért nem követhette, mert részint a ragadós sáros talajon kellemetlen leendett a lovaglás, részint pedig bizonyos volt, hogy a hajtott róka a Dunától rögtön visszakerülend. Úgy is lön, a lompos farkú egy hajtással visszafordult a folyamtól, ismét rejtjébe bujt s néhány sikertelen cikázás után a falkától szorítva újra kisurrant, ezúttal északkeletnek véve irányát. Husz perecznyi kemény lovaglás és szünet nélküli hajtás után a Dunakesz alatti kertek sővényei s bozótjai közt tünt el a róka, de az őt már húsz lépésnyirel hajtó vezérkopó segélyével nem veszté nyomát a derék falka s némi hajhászás után épen a falu főutezája torkúnál lön az új tally ho. A megszorult ravasz számarra nem maradt egyéb menedék, mint a faluban tenni önkénytelen látogatását, de midőn a falka a főutezán is utána iramodva már-már zugolyba szoritáná, a koma végmenhelyet keresni a tisztelendő úr udvarába fordult s itt az alacsony sertésől fedelére ugrott fel, hova felbőszült

deutscher Hetzklub“, a „Nordd. Hühnerhundsprüfungs-Club“, a „Nimrod“ és a „Diana“ egyesülnek.

Továbbá az egyletek, mint olyanok, helyesen törnek közös cél felé, de egyleti tenyészdek, mint p. o. Angliában a „the Sporting Dog and Fieldtrial Club“ nincsenek. Hanem igenis az egyleti tagok birnak kisebb-nagyobb tekintélyes Kennelekkal. Igy első sorban kétségtelenül hg. Solms Albert Braunfelsben (ki közbevetve Kennelejt most kevesebb fajra redukálja és sajnos, kitünő igazgatóját Müller Rudolf urat elbocsátja), B. Alvensleben Vilmos Neugattersleben, gr. Pourtalés Vilmos Berlin, Radeckzy A. Berlin, Gustedt Ernő Dardesheim, Meyer Emil és Marais Ulysses Hannover stb.

Elismerem, hogy Angliában a mi fogalmaink szerint mesés árak fizettetnek, de azon eladási árak, melyeket a t. közlő ír, bocsásson meg, nem existálnak. Épen a hivatkozott hamburgi kiállítás díjazási füzeté van kezzeimben, s az ott legrágább áron elkelt pointer, az azóta Németországban Championná vált Bray-ja b. Alvenslebennek Whitehousetől, és elkelt 30 fonton. Igaz, hogy ugyanannak Whitehouse Trent-je és Lady Pearl-ja 1000-1000 fonttal voltak jegyezve, — de el sem keltek, — s ezen árak inkább az illetők mint tenyészanyag képzeleti árát jelzik, melyhez idomul a fedezési ár és a kölykök ára.

Mr. Macdóna nálam levő offertjéből látható, hogy Croxteth, mely a győzhetlen Wagg mellett már az első díjig vitte, 100 fonton kapható, valamint a firste rate Setter Lawerack, Ranger Rab. Mr. Lowe Young Bang-ja. Anglia első apaibe 240 fonton, Jessie, Lord Sefton kenneléből 105 fonton, s Faust Amerikában 300 fonton keltek, ezek eddig a legmagasabb tényleges eladási árak. A nekem Angliából nyolez helyről tett ajánlatok legrágábbika, — pedig mondhatom, hogy annyi mindent kívántam

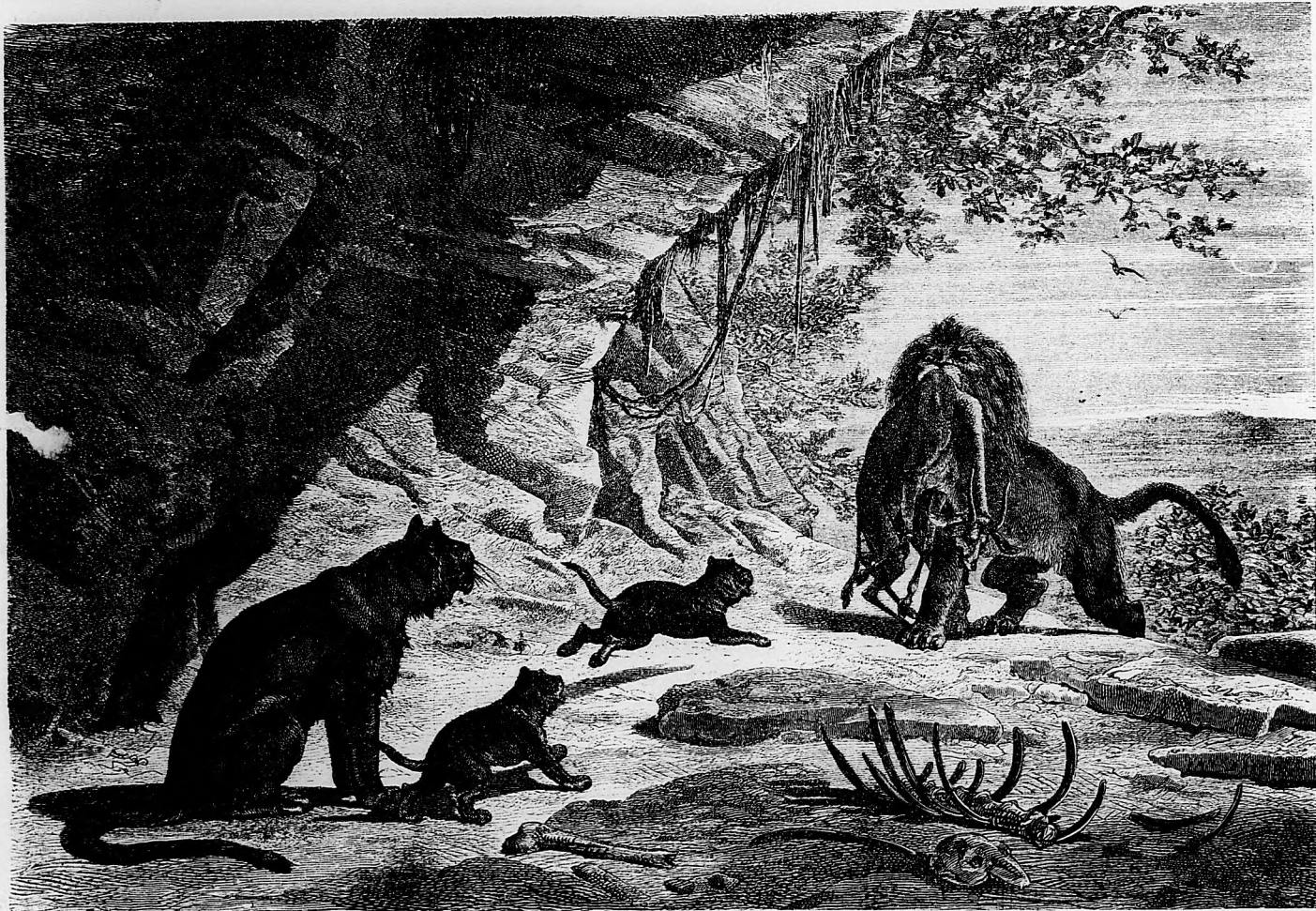
üldözői nem követhették s csak alulról szórták reá az átkot. Kevés pihenés után az ől fedeléről egy fészerre s innen a parochia tetejére ment fel a menekvő, s mire a lovasok az udvarra érkeztek, láthatlanná vált. Keresték, kutatták, hajhászták itt is, ott is, erre is, arra is; míg végre egy ama négy-öt száz néző közül, kik a faluból e sajtó szerű látványra összecsozódtak, elrikkantja magát:

„Ni-ni! ott a róka a kürtőben!“

„Mi az a kürtő? hol az a kürtő? kérdi egyszerre tiz hang is, s kiderül, hogy e vidéken a kéményt nevezik kürtőnek, a róka pedig e kürtőnek oldalnyílásába akarván bújni, fejével s két első lábával bennszorult, míg vitorlája künn lengett a szellőn. Vagy talán nem is szorult be, hanem struczlogikával azt hitte, hogy ha ő nem lát, őt sem látják. — Lajtorja lön ekkor az első szükség, de elegendő hosszú nem lévén kéznél, háromból kötöztek össze egyet, s ezt a kéménynek támasztván, veszedelmes hágesőin gróf Károlyi Sándor felmászott, ostorával róka komát faránál átkötötte s kezdte őt kaloda-asylumából kivonni. Ez örömet éngedett már a visszavonásnak, mert a füst gonoszúl infestálta orrát s szemét, s oly hirtelen mozdulattal jött kifelé, hogy gróf K. S. tanácsosnak látta őt ostorostól együtt ledobni. Most következett a legszebb jelenet. Az ostor vége a lajtorjának egy fokára tekerődött s így az ostor másik végéhez kötött róka perczig a légben függött, lebegett, alól pedig az egész falka komikus feszültség közt várta a lecseppenő mannat, mi meg is történt, mert a kötött esomó a róka testsúlya alatt kioldozódván, ezen kopók kellő közepébe zuhant s perc alatt megszünt lenni.

minden legesekélyebb minőségig garantálni, a mennyit csak lehet — 150 font volt, beleszámítva a dressurát is. Pedig ez oly rémítő különbséget tesz, hogy p. o. Mike III. a fentnevezett clubtól, Champion Bowtól — a nagy field-trial-nyerő Mikéből, mivel a dressurában elrontva, habár a kiállításokon nyertes, s így tenyésztésre kizárólagosan kitűnő: 15 fonton bármikor kapható. Ennyit, hogy az árakra nézve au fait legyünk. A norma körülbelül ez: Németországban 6—8 hetes puppies-ek 100—150 mk., egy évesek s azonfelül 200—600 márk. Angliában 6—8 hetes puppies-ek 10—20 font, fél évesek 20—30 font, egy évesek, azonfelül 30—50—100 font, dressirozva 50—100—150 font.

ősei hat generatio alatt 20 első és 21 Champion-díjat nyertek Angliában. — E tavaszon kapok egy e napokban születendő nőtény puppyt Lowe celebrated dog Young Bang-jától és Lord Sefton hírneves Jessiéből; s egy felnőtt két éves nehéz pointer — megjegyezve itt, hogy a nehéz és könnyű elnevezés nem az actióra, vagy annak minőségére, de a testsúlyra vonatkozik — (melyhez fedezés végett br. Bánfy Ádám Boulotte-ja már be van jelentve), melyről a club titkárja kötvényében ezt írja: „Küldök önnek egy pointer, mely minden pontban megfelel kívánságának, egy jobbat minden pontban, (in every points) mint milyen eddig a continensen volt, s Anglia legelső véréből,

AZ OROSZLÁN-CSALÁD.

Ha valaki hasznát akarja venni — közlök még néhány angol firmát is. Lord Sefton — SW. S. Price — Lowe a Kennel Club titkárja — Whitehouse Ipsley Courtban, — I. Cumming Macdona Hilbné House és a már fent említett „the Sporting Dog and Fieldtrial Club Limited, Kilmington, Thirsk, Yorkshire.“ Igen coulans titkára J. H. Scott.

Szabadjon végre saját kennelemről tudomás végett említést tennem. Ez áll az ezen lapokban eladásra hirdett s ma is eladó Donból, apja Champion Bray, anyja Madame — Ladyből, apja Champion Bray, anyja hg. Solms Siedney II.-je, pedigreeje a V. és V.-lap 1878. 45. számában, ebben Anglia majd minden matadorja fellelhető;

a Champion Bang (S. Price) és Champion Drake (Sir Garthe) vérkeverékből, ha benne bármi kivetőt talál, küldje minden indokolás nélkül vissza.“ Mindezekből látható, hogy érkező kan és két szuka pointerem minden ízében firste rate. Nincs talán ma Angliában celebrates dog, melyben Champion Bang és Drake vér ne volna.

Kölykökre előre jelentkezni lehet — áruk helyben, Bánrévén, 8 hetes korukban darabonként 50 frt. Az ily pointer fedezési ára — saját felügyeletem alatt — a szuka uti költségein kívül Bánrévéig és vissza 100 frt.

Bocsásson meg igen t. N. J. úr, ha némi tekintetben adatait rectificálni kénytelen voltam, s ha különösen a ma-

gyar sportirodalmat azon sorokközötti vád ellen, mintha e tér nálunk terra incognita volna, védelmem alá kellett vennem, azon veszély mellett is, hogy azt hihetik, mintha engem egyéni érdek vezetne. A viszketeg soha sem bántott, nem is fog, az ügyet saját érdekem fölébe helyezem mindig; — bizonyíthatja ezt a t. szerkesztőség is; mivel midőn Donomat hirdettem, — egyúttal több kitűnő ebre figyelmeztettem Angliában, felkérve, hogy nyujtsa a szerkesztőség segédkezet ezek behozatalára.

Ezek után, mint a tavasz első fecskéjét, én, mint az itthoni veterán szívélyesen üdvözlöm N. J. urat, s a t. szerkesztőséggel együtt arra kérem, hogy a Vadász-Ujságban s a V. és V.-lapban egyöntetűleg egy czélra törekedjünk.

Remélve, hogy az ügy állásának ismertetése czéljából t. szerkesztő úr szerény soraimtól a tért meg nem vonja, vadászüdvvel maradok:

Hanván, 1880. febr. 12.

Igaz híve
Hanvay Zoltán.

Gömb- és galamb-lövészeti szabályok.

A Vadász-L. által indítványozva.

1. Minden lövész fegyverét és töltényét használja, melyek méreteit kívánatra bármelyik rendező előtt köteles kimutatni. Ugyanazon díjban csak azon esetben engedtetik meg egy másik fegyver használata, ha az előbbi megsérülne. A lövész az új fegyver méreteit is ép úgy köteles kívánatra kimutatni, mint a legelőször használt fegyverét.

2. Használható fegyverek 12-tőstől 16-os caliberig, de a 16-os caliber egy méter kedvezményt kap. A 10-es caliber 3 méterrel távolabb, 10-esen alól tilos. Vontesővek és fehér lőpor ellen nincs kifogás.

3. A drótozott töltények, valamint minden a lövés sebességét gyarapító czélra alkotott töltény tiltatik. Sérétet, mely a hatosnál öregebb, használni nem szabad.

4. A lövészetnél 5 galambcapda (esetleg 2 trapp) használtatik, melyek egymástól 5 méter távolságra helyeztetnek.

5. A rendes lőtávolság 22 méter, a 12-ös caliber vétvéen alapul. Egyes lövészekre, és már nyertesekre azonban részint az alkalmi propositiók, részint handicap utján nagyobb távolság rovandó.

6. A lövés rendje sorsolás utján történik. A lövendő galambok vagy gömbök száma az alkalmi propositiókban határozottatik meg.

7. Minden lövész csak egy galambra, esetleg gömbre lő s utána a másik lövész következik.

8. Mindenki köteles a felhívás után a lőhelyre üres fegyverrel lépni, és csak akkor tölteni.

9. A „Trappok“ sorsolás utján húzatnak fel, és számozva vannak.

10. Minden galambra v. gömbre szabad löni, s ha az első lövés talál, a második töltényt ott helyben ki kell venni.

11. Csak a trappból kirepült galambra szabad löni, különben hiba.

12. Ha valamely galamb föl nem röptül, jogában áll a lövésznek más galambot követelni.

13. Ha az első lövés el nem sül, joga van a lövésznek más galambot v. gömböt követelni, de csak azon esetben, ha a második lövéssel rá nem lött.

14. Ha a második lövés el nem sül, új galambot illetve gömböt követelhet a lövész, de az első csőből való lövést tesz a galambra.

15. Ha a lövész bárki által háborítottik, vagy valamely baleset által a lövésben akadályoztatott, a bíró új galambot esetleg gömböt adhat.

16. Csak a körön belül esett galambok számíttatnak, ha azok a körből ki nem repültek. A kör területe alkalmaslag a propositiókban határozandó.

17. Az esett galambot egy arra rendelt egyén kézzel felemeli, ha azonban a galamb a kört elhagyta, nem számít; akkor sem, ha a körbe visszatért.

18. Gömblövészetenél, ha t. i. a lövés üveg-golyóra történt, csakis azon lövés fogadtatik el *jónak*, mely a gömböt a levegőben szétzúzta; vitás eseteknél az elnök szava dönt.

19. A lövésznek a fegyvertust lövés előtt csak válon alul szabad tartani, a galambot v. gömböt csak ha már repül, czélba venni, a kijelölt lőtávolságot pontosan meg kell tartani, s előbbre állni tilos.

20. Ha a lövész elkészült: „Pull“-t mond, a trapp felhúztatik, s ha ekkor vagy nem lő, vagy a kakast fel nem húzta, vagy bármi más kifogással is él: a lövést elvesztette, s a reá következő lövész lő. Ha azonban a trapp kinyíllott, mielőtt a lövész „Pull“-t mondott, jogában áll a galambot v. gömböt el nem fogadni.

21. A bíró tartozik a lövés helyessége felett azonnal ítélni

22. Soron kívül a lőtéren bármire löni tilos.

23. Ha többen egyenlő eredménnyel fejezték be a galamb v. gömblövészetet, a verseny addig folytatattatik általuk, míg az eredmény az első, második s esetleg a harmadik stb. nyertest ki nem tünteti.

24. Ha azonban a verseny már csak két tag között folyik, akár az első, akár a második díjert: ez esetekben kiegyezésnek mindig van helye.

25. E lövszabályok ismerete mindenkitől feltételeztetik s bármelyik pontja ellen vétő 10 frtot fizet, ismétlés esetén e bírság a bíróság által magasbra emelhető, és esetleg a versenyből kizáratik.

Vadászati hírek.

Felkérjük lapunk t. olvasóit, s különösen a nagyobb vadászterületek tulajdonosait, hogy mult évi lőjegyzékeiket s a lefolyt vadászidényre vonatkozó tapasztalataikat mihamarább sziveskedjenek tudomásunkra juttatni, miután az egész országban elejtett vadmennységről kimutatást szándékozunk ez évben összeállítani, melyet azután minden tudósítónak megküldünk.

A „Vadász-Ujság“ szerkesztősége,
Budapest, fürdő-utca 4. sz.

— **Kaland farkassal.** E napokban történt, hogy Reisman J. az ungvári gőzmalom-tulajdonos fia, egylovas szánon rándult Sislócra, atyja ottani gőzmalomát megtekinteni. Visszajövet két szénás szekeret előzött meg a konczaháti erdő közelében, de alig haladta túl azokat száz lépéssel, midőn „farkas, farkas!“ kiáltásokat hallott maga mögött. Hátra tekintve csakugyan megpillantá a farkast, mely határozottan őt vette üldözőbe. Ennek láttára azonban úgy megijedt, hogy a gyeplő szarát kezéből kiejtette. A ló szabadon érezvén magát és sejtve a veszedelmet, örült futásnak eredt, egy fordulatnál letért az utról és földeken, sánczokon, szikladarabokon keresztül iramodott a farkas elöl, mely hevesen és nyomban üldözte. — Az eszeveszett versenyfutásban végre felborult a szán, melyből Reisman és a szalmaülés ki is esett. A fiatal ember halálos félelmében gyorsan megkapaszkadott a szán hátsó részében és így hurczoltatta magát jó darabra a hó tetején. A farkas megpillantván a szalmaülést, megállott és ezt szagolgatta egy ideig. A szán azalatt tovairamodott és a farkas nem tartván érdemesnek annak üldözését, a szénásszekerek felé fordult. A mint ezt

a parasztek észrevették, rögtön lehánytak néhány nyaláb szénát, s ezt meggyújtván, a fellobbanó láng által a farkast elriasztották. — A fiatal ember néhány tetemes horzsolással és zuzással ugyan, de mégis szerencsésen érkezett Ungvárra.

— **Agyonvert farkas.** Szakáll községben a múlt héten egy libát lopott el egy farkas. — A falubeliek vasvillára és botra kaptak s utána iramodtak az ordasnak. El is fogták, le is verték, s a szolgabíró ur indítványára a farkas bőre a megyei szegényalap javára ajánlatott.

— **Magyarországi farkasok Kölnben.** — Waldbot-Basselheim báró felsőmagyarországi regézi és erdőhorváti jószágain a napokban nagy vadászat volt, melynek eredménye öt farkas, tizennégy róka és tizenhat vaddisznó. Az élve fogott farkasok közül kettőt Köhube vittek, hogy az ottani állatkertben felsőmagyarországi faj is képviselve legyen.

— **Vadászati szerencsétlenség.** Tályán a múlt héten hajtóvadászat volt, melyen Dorosnyák, fiatal építész is részt vett. Dorosnyák vadászat közben elejtette töltött fegyverét, az elsült, és az egész töltés lábszárába hatolt. A seb igen veszélyes lévén, a lábat le kellett vágni. Az amputálás azonban nem volt kívánt eredményű, mert a fiatal ember néhány napra rá mégis meghalt. Teteme részvét mellett takarítottatott el.

— **Háromlábú róka.** Az utolsó időkben Budán az Órmezőn, főképen azonban a keserűforrások közelében gyakran láttak rókákat. Ezen körülmény a Victoria-forrás házmesterének figyelmét ki nem kerülte s feltűnt neki, hogy egy róka, talán konyhasó hiányában, a földből kiizzadt keserűsöt nyaldossa. Itt tehát nagy csapdát vásárolt, melybe egy darab Victoria-sóval behintett peccsenyét illesztett. Éjjel a róka csakugyan eljött s a sóspecsenyére ment, de a csapda becsukódott s róka koma fogva lón. A házmester a rókát nem bántotta, mert már jövő nap mint háromlábú ritkaságot a városba szándékozott vinni. Minő nagy volt azonban meglepetése, midőn másnap a róka helyett annak lábát találta a csapdában. A ravasz állat lábánál megfogva, menekülni nem bírt, elkecseregésében megfogott lábát fogaival leharapta s így szökött el. A vér s lábnyom szerint ítélve, utját a Kammerwald felé vette, de a corpus delicti, a láb a forrásnál látható.

— **Vidra a Körösben.** Nagyváradnál tegnapelőtt megindult a Körös jege. Ez alkalommal érdekes intermezzo történt. A jégzajlás vízszinére kergetett a laczikonyhák alatt egy vidrát. A járókelő emberek azonnal puskás urak után szaladtak. A vidra ezalatt elmerült, csakhamar azonban a Nagyhid közelében újra vízszinére jöven, Eszenyi Sándor községi tanító által meglövetett. A kifogott állat épen áldott állapotban volt. Igen szép példány.

— **Nyolczvan forintos farkas.** Háromszék megye egyik falujában történt. Egy tekintélyes ur (a nevét nem irta meg a beküldő) híres vadásznak szereti hinni magát és igen sokat tart vadászati kalandjaira s azok igazságát nem engedti elvitatni senkitől. A napokban hírül viszik eselédei, hogy az „udvarba“ farkas jár be. Az ur eleinte nem hitte, de később két szép disznója lett hitelenségének áldozata. Ezen aztán felbőszült az ur és lesbe állott. Ejféle csakugyan észreveszi az ordast, a mint szép lassan kullog a

béresház irányában. Az ur ezélba veszi; — egy durranás, — és a bős állat halva rogyott össze. A béresek kirohantak s a diadaltól ragyogó arczeval várakozó földes ur lábái elé letették — legkedvesebb vizsláját. Ezért a hű kutyáért csak a minap ígértek neki 80 forintot. Már most ismerősei szörnyen évelődnek a híres vadászsal, ki egy vizslát össze tud tévesztetni egy farkassal. Az esetről azonban nem tanácsos előtte beszélni.

RÓKA-VADÁSZAT.

— **A németországi ebfajok** nemesítésére alakult társulat april havában Hannover mellett, egy foglyokkal jól megrakott vadászterületen nemzetközi vizsla-próbát fog tartani, 3-féle versenyben; és pedig: az egyiket 1879-ben ellett vizslákkal (akármely országból valók), a másikat Németországban ellett ebekkel; és a harmadikat bármely országbeli és bármely kora ebekkel, melyre egy 300 márk értékű tiszteletdíj

van kitűzve, hozzá 50 márk tétellel és 25 m. bánattal. Nevezések már febr. 1-jén lezárattak.

— **Farkas látogatása.** Szillban, Somogy megyében f. 6-ika és 7-ike közti éjjelen egy farkas sétált be a faluba. A kutyák ugatására egy gazda fölkelt s kiment az udvarra, de a farkas elől visszaugrott a konyhába, felriasztotta öcsesét s ketten fölvasvillázva rohantak ki a farkasra, mely a kutyák által is üzetve, eloldalgott. Pár nap múlva

him farkast, 76 nőtény farkast, 153 kölyök farkast, 6771 rókát, 5036 borzot, 5328 sörtevadat, összesen 18,199 drb kártékony vadat ejtett el.

— **Állatszeliidő és fenevad.** A lyoni állatseregletben egy ör ketreczet tisztított, mely mellett egy kisebb ketrecz volt kilencz oroszlán-kölyökkel. A két ketreczet egy ajtó választja el. Ezt az ajtót betette az ör, bement a nagyobb ketreczbe, s az ott heverő két éves nőtény oroszlánt ezirógatta. Ez azonban rossz kedvében volt s az ört karmaival arezul ütötte. A sebesült ör a másik ketreczbe menekült, de leomló vére láttára az oroszlán s a kilencz kölyök utána iramodott s kétségkívül szétmarezangolják, ha nem lép be az állatsereglet tulajdonosnője, ki től a vadak félnek, s a ki ostorával egymásután a szomszód ketreczbe kergette azokat.

— **Sport.** A pesti lovaregylet választmánya e napokban ülést tartott, melyben megválasztotta a verseny-igazgatóságot. E fontos tisztség tagjai lettek: Blaskovics Miklós, gr. Festetics Pál, gr. Batthyány Elemér, gr. Sztáray János és gr. Hunyady Imre. A gyűlés aztán versenyekre vonatkozó különböző ügyeket is elintézt. A versenyekre általában már folynak a készülődések. A sopronyi egylet már kiadta ez idei programját, melyben több új tiszteletdíj is szerepel József és Albrecht főhercegektől, katonatisztek számára. A külföldi versenyeken is több magyar lóval készülnek megjelenni. A néhány évvel ezelőtt híres „Kisbér“ testvére már jegyezve van az angol Derbyre kiirt fogadási ajánlatokban; a győzhetetlen „Kincsem“ megjelenésétől is szepegnek mindenfelé. A versenyek intézői több helyen gondoskodnak róla, hogy a „Kincsem“ meg se jelenhessen; Hamburgban és Baden-Badenben oly terhet szabtak ki rá, mely részvételét a versenyben lehetetlenné teszi.

— **Volt határörvidéki erdők.** A volt román bánáti 13-ik határezred vagyonközössége az állami erdők szolgálmányainak megváltása folytán egyszerre 223 ezer hold erdő birtokába jut. E roppant terület kezelésére most a karánsebesi bizottság egy kis erdészereget kénytelen alkalmazni, mely ezélből a pályázat ki volt hirdetve. — Kerestetik egy erdőkezelő, egy ellenőr, egy irtók, négy kerületi erdész, nyolcz erdőőr és ötven erdőkerülő.

Képeinkhez.

Az oroszláncsalád. (140. lapon.) Az állatok királya gazella-vadászatról tér haza barlangjába, hol az anyaoroszlán és ürge kölykei fülhegyezve, kíváncsian és türelmetlenül várják már az izletes prédát, melyet a him valóságos atyai szeretettel hoz családjának.

Rókaadászat. (142. lapon.) Hosszú és fárasztó futam után ravaszdi egy lyukba vette magát, honnan semmi csel-fogás sem volt képes őt kicsalni, végre a dakszit bujtatták hozzá s heves küzdelem után ez kihozta a sokat zaklatott komát élettelenül, letette a zöld pázsitra s ört állott föltte éles fogait mutogatva a kíváncsi vizslának, mely a bozótnban felé sompolygott, hogy szemtanuja legyen a ravasz ellenség kimúltának.

RÓKA-VADÁSZAT.

az uradalmi tiszték hajtóadászatot rendeztek a farkas ellen, de a hajtásra fölfogadott németek, amint látták, hogy a megkerített farkas feléjük visszafelé rohan, megrettentek s szétfutottak. A vadászok körme közül kirepült a vad, s kárpótlásul beelégedtek egy rókával.

— **A francia farkasirtó-társaság** az 1877—78. év folytán 462 tagja által 521 farkással és 6305 ebbel 326

HALÁSZAT ÉS HALTENYÉSZTÉS.

Mikép érhető el vizeink halakkal való megnépesítése?

(Vége.)

Még azoknak is, kik mesterséges haltenyésztéssel foglalkoznak, tiltassék el a halászás a halászat szünidejekor. Ezeknek úgy is az ikrázás ideje előtt néhány hónappal kell az ikrázó halakat medenczájökbe vagy tavaikba helyezniök, hogy új életmódjukhoz szokjanak. A tavaknak, medenczéknek azonban, melyekben a mesterséges megtermékenyítésre való halak elhelyeztetnek, a hatóságok felügyelete alatt kell lenniök, melyeknek kötelessége azoknak számáról meggyőződni, és bizonyítványt adni ki, ha azok a megtörtént mesterséges megtermékenyítés után a piacra hozatnak. A halászat tulajdonosai és bérlői köteleztessenek gondoskodni arról, hogy a már a természettől adott ikrázási helyeket, a mennyire lehet, fentartsák, vagy pedig alkalmas helyeken mesterséges ivarzási helyeket készítsenek az által, hogy fűzfanyalábokat, fagalyakat 2—5 lábnyi mélységbe a víz alá rakjanak. A folyók, patakok körülgátolása vagy kiömlesztése a halászat kedvéért tilos; de a folyók áradása alkalmával képezett pocsolyák vizét, melyben a halak ivni szoktak, mindaddig visszatartatja a halász, míg a halpete megelevenedett. A folyókban t. i. vannak oly helyek, úgynevezett fokok, melyeken a folyó aránylag csekély áradásnál is kiönt. A hal petezésre csekély vizeket keresvén, lesi azon perczet, a midőn a víz kiönt, hogy ott petéit lerakhassa. Nemsokára azonban a folyó apadván, a kiáradt víz is visszasiet medrébe, minek folytán a halakra kivész. Millió hal ilyképi elpusztulásának meggátolására elegendő egy csekély gátacska, mely a kiáradt vizet addig tartja vissza, míg a halacska kikeltek, ezek azután ösztönnél fogva maguk sietnek a folyóba. Minthogy ezen kis időre visszatartott víz sem a mezőknek sem pedig a szántóföldeknek nem ártalmas, mindenki köteles legyen ezen gátacska birtokán tünni. Ilyenmü kiöntvényekben bármilyen eszközzel halászni tilos. A szerkesztett gátacska azonban a halpete megelevenedése után rögtön eltávolítandók. A halászati joggal bírók oltalmára szükséges, hogy a törvény kimondja, miszerint csupán egyszerű horoggal mindenkinek szabad halászni, kivéve a halászati szünetben, mely alatt bármily módon is halászni tilos. Továbbá mondja ki a törvény, hogy minden, a halászásra engedélyezett hálón, rajta legyen a hivatalos pecsét, hogy minden, a halászatra használt csolnak hátulsó részén viselje a tulajdonos nevét elég nagy betűkkel és hogy más csolnakon, melyen a tulajdonos neve rajta nincsen, halászni nem szabad.

A birtokosok halászati határai ki legyenek jelölve, de minthogy gyakran a legjobb szándék mellett a kitűzött határ szigoruan meg nem tartható, a törvény által kimondassék, hogy határán túl 50 ölnyire fölfelé szintugy mint lefelé még mozoghat az illető halászat birtokosa, amint azonban tovább terjeszkedik, mint orvhalász (Raubfischer) büntetés alá esik. Magától értetik, hogy minden egyes kihágásra ehez mért büntetés legyen meghatározva.

Különben pedig a szakértőkből álló bizottság az egyes halászati kerületek különös igényei és viszonyaihoz képest fogná a törvény egyes pontjait tüzetesen megszabni. Ha valamely törvény hozatik, akkor természetes, hogy annak végrehajtójának is kell lennie, ki a törvény szigorú véghezvitele fölött örökődjék, s e tekintetben mint az állam képviselői leginkább talán a vízépítészeti hatóságok volnának alkalmazandók. Hogy azonban a vízépítészeti hivatalok egyes tagjai a felügyeletet kellő mérvben gyakorolhassák is, okvetlenül szükséges, hogy a mesterséges haltenyésztés elveivel tisztá-

ban legyenek, mi talán számukra irt kis röpirat által volna elérhető.

De nagyobb alapra kiterjedt haltenyésztésre nézve a vízépítészeti hatóságok a kellő felügyelet gyakorlására majd elegendőknek nem bizonyulnak be; a törvény tehát határozza meg, hogy a halászat birtokosainak — legyenek azok egyesek, társulatok, községek stb. — jogukban áll, kerületi biztosokat választani, kiket tetszésük szerint hivataluktól ismét el is mozdíthassanak. A kerületi biztosok a halászat-tulajdonosokkal együtt gyülekeket tartanak, melyekben a halászat előmozdításáról értekezzenek. Minden évben tartassék egy nagy gyűlés, melyben az egyes halászati kerületek jelentései tárgyalassanak. Ezen gyűlésben választassanak a halászati törvény fölött való közvetlen örök, kik miután a hatóságtól felekkettettek, azon joggal birjanak, hogy bármikor, bármely halászatot megvizsgálhassanak, és hogyan találtak, arról jegyzőkönyvet vehessenek föl; a netalán talált és a törvény által tiltott eszközöket confiscálják; a kihágásoknak rögtön elejét vegyék stb. A halászati törvények mindennemü áthágásánál a hatósági eljárás sommásan (summarisch) vitessék végbe. Hogy az életbeléptetendő halászati törvény észszerüen kezeltesék és folytonos tökélyesítésnek örvendjen, kötelességvé tétessék a vízépítészeti hatóságoknak, hogy az illető viszonyok kellő tekintetbe vételével, a haltenyésztésre vonatkozó bármily tekintetben üdvösnek látszó javaslatokat tegyenek. Végre pedig szoros kötelességvé tétessék a vízépítészeti hivataloknak, az egyes halászatok állásáról pontos kimutatást vinni, s ezt évről-évre a tett kiadások és vett bevételek kíséretében táblázatosan az illető főhatósághoz beküldeni.

Ezek volnának csekély észrevételeim a hazánk édes vizeiben megfogyott halak mennyiségének újonnan való növesztésére.

Kétségtelen tény, hogy vizeink megnépesítésének főbb emeltyúje a mesterséges haltenyésztés. De a halakat nem kell, mint már többször is említém, külön tavakban nevelni; hanem szabadon vizeinkbe bocsátani. Utolsó időben Hünningenben is azon meggyőződésre jutottak, hogy Franciaország folyói 1860. óta máris mindinkább nagyszerű nepesedésnek indulnak.

Siessünk tehát és azonnal fogjunk hozzá a mesterséges halköltő intézetek fölállításához. Az ország küldjön ki, mint azt már a természettudományi társulat jelentése is kiemelte, több arra való egyént, kik a mesterséges haltenyésztés körül szükséges műfogásokat magukévá tegyék, kik a külföldön működő intézeteknek meg szemlélése után hazánkban azt alkalmazzák, mit legjobbnak találtak. S kevés idő mulva nem csak hogy megszünik a panasz halaink apadása miatt, de még a legizletesebb, legdrágább és legbecsesebb halakban is bővelkedni fogunk.

— **A halászati viszonyok rendezetlensége** évről-évre, különösen az ivási időszak beálltával, igen sok ücszeütközést, zavart és számtalan jogos panaszt idéz elő, mely sérelmek azonban, legyenek azok bármily nagyok is, törvény hiányában nem orvosolhatók. Az ücszeütközések leginkább abból keletkeznek, hogy az érdekelt megyék saját hatáskörükben alkotott szabályrendeletekkel szabályozván az ivási tilalmat, a halászati tilalom majd minden megyében más és más időpontra esik, úgy hogy igen gyakran megtörténik, hogy míg például a Duna jobb partján május elején teljesen tiltva van a halászat, az a bal parton törvényesen meg van engedve; sőt e visszás állapot nemcsak a különböző megyék közt, de igen eklatansul előfordul egy és ugyanazon

megyében is, ha ott önálló hatósággal bíró városok vannak. — Ez évek óta érzett baj lehető orvoslása törvényhozási intézkedésekkel czéloztatván, a földmívelési miniszteriumban már elkészült a halászati törvényjavaslat, melyhez már maga részéről az igazságügyminiszterium is hozzájárulván, az — mint ertesülünk — nemsokára a képviselőház elé fog terjesztetni.

— **Az aranyhalak ápolásáról.** Igen gyakran hallat szik az a panasz, hogy az aranyhalak az aquariumban nagyon hamar elpusztulnak. Ennek oka azonban a rossz és czélszerűtlen kezelésben fekszik. Az aranyhal nem szereti a nagy világosságot, mert ezáltal látszervei megromlanak s hamar elpusztul. Czélszerű s ajánlatos tehát az aquariumot vizinövényekkel beültetni, ezáltal a halak nemcsak árnyékot nyernek, hanem táplálékot is és a víz élvezhetőbbé lesz, sőt még az aquarium decoratíójául is szolgál. Egy más ok, mi az aranyhalak vesztét nagyon elősegíti az, hogy azok nagyon gyakran lesznek etetve, és pedig hussal. Általában azon téves nézet van elterjedve, hogy az aranyhalak vízből nem élhetnek. Azonban ez nem áll, mert a vízben, de különösen a Tapolca folyóban, tudvalevőleg igen sok apró állatkák vannak, melyek szabad

szemmel nem láthatók, de a halak megtalálják azokat és azokkal táplálkoznak. Ha pedig már valaki etetni akarja őket, elég ha egy hónapban legföljebb egyszer, egy kis fehér ostyát tesz az aquariumba. Végre az aranyhalak elpusztulását okozza az is, ha az aquariumban a víz ritkán lesz megújítva; ugyanis említve lett, hogy az aranyhalak a vízben levő kis rovarakkal táplálkoznak, eszerint tehát szükséges, hogy egy kisebbszerű aquariumban a vizet hetenként kétszer, nagyobb aquariumban pedig havonként egyszer váltsuk. Ezen figyelmeztetés megtartása mellett nem lesz oly gyakori az aranyhalak pusztulása.

— **Tömérdek hal** fuladt meg e télen — mint a Mohács írja — az ottani apróbb szigeti tavakban. Négy-öt kilogramm súlyu csukákat, czompokat élettelenül húznak ki onnan az orvhalászok, de aztán ismét visszadobják őket, mint az élvezetre nem alkalmasokat. A rendes halászati tavakban azonban igen kevés jóra való hal van, többnyire keszeg s elvétve kerül a hálóba pénzértéket képviselő faj, minthogy a pontyok, harscák, süllők a magas víz-állás folytán a bővebb táplálkozást ígérő lapályokba költöztek, hol aztán a földtulajdonosok őket kifogdossák a bérlő roppant bosszuságára.

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

A párbaj szabályai.

HATODIK RÉSZ.

A pisztoly-viadalról.

9. Ha egy lövés fennmaradt, az ellenre mindenkor lőhetni, sőt a korlátig nyomulhatni elő, de az ellen soha sem köteles előnyomulni akár lövetett re, akár nem.

10. Ki pisztolyát elsüté, tartozik az ellen tűzét vesztég kiállni. Ez utóbbinak azonban az első lövéstől kezdve az előnyomulásra és lövésre csak 1 percznyi ideje marad, ha ez eltelik, a lövésben gátolandó.

11. A sebesült ellenére lőhet, de néki a sebesítéstől, a lövésig csak egy percz, s ha összerogyott, 2 percz engedhető.

12. A viadal e neménél minden vívónak két pisztolyt lehet egyszerre adni, de ezt a tanúk csak akkor tegyék, ha a vívók egyike az 1. r. 11. ponti esetben volna.

13. Ha minden vívónak két pisztoly adatni határozott, egy küzdő sem élhet ugyanazon párral, ha nem mindenik csak egy pisztolyt kap egy párból. Azonban kivánságukra mindenik saját pisztolyaival lőhet, ha a tanúk is beleegyeznek.

14. Ha e rész 16 pontja szerint történik a küzdés, azt a 4 lövés elsütése előtt a tanúknak megszüntetni nem szabad; kivéven, ha egy megsebesült, mert ekkor a küzdésnek vége szakad, s ha a sebesült a sebesítés perczében nem lő, úgy később lőnie nem szabad. Mert az ellenfélnek még egy töltött pisztolya lehet, s ha tűzét kiállaná is, mégis nagy előnnyel bírna felette. (Oly viadal, melynél egyszerre két pisztolyt kapnak a küzdők, igen sok vitát okozhat. Helyesebbnek véljük a szokott módon megverekedést, s ha igen szorosan tartatnék meg a viadal, jobb a vívókat helyökre állítani és ujonnan töltött fegyverrel a viadalt elkezdetni.)

15. Ha a küzdés folytatik, a pisztolyok úgy mint először, töltetnek meg, de ha az egyik megsebesült, a küz-

dést még a sebesült kérésére sem szabad folytatni, ha csak a tanúk őt a viadal folytatására képesnek nem találják.

16. Ha a küzdők egyike a szabályok ellen sebesült meg vagy lövetett agyon, úgy a tanúk a 4 r. 20. és 21. pontja szerint cselekedjenek.

IV. Pisztolyviadal félbeszakasztott előnyomulással.

1. A küzdhelyre érvén, 45—50 lépésnyi tér méretik ki a tanúk által. E két pont közt még két pont 15—20 lépésnyire húzatik, úgy hogy minden küzdő 15 lépést mehessen előre.

2. A lehetőségig egyenlő álláspontok sorsolás által osztatnak el, valamint az e viadalra hozott fegyverek kiálltal leendő választásának meghatározása.

3. A pisztolyoknak a vívók előtt is ismeretleneknek, és ugyanazon párból valóknak kell lenni.

4. A fegyverek minden tanú előtt töltessenek meg, mindenik az ellenfélnek mutassa a töltést, töltő vesszejét pisztolyába bocsátván.

5. A tanúk barátjaikat a sorsolt helyre állítják.

6. A tanúk barátaik ellenéhez menvén, meggyőződnek a golyó semmi idegen tárgy általi gátoltatásáról. Ennek tagadása a viadal tagadásául tekintetnek.

7. A tanúk átnyújtják a fegyvereket, annál kezdvén, kire a választás sors által jutott.

8. A tanúk egy helyre állnak.

9. A sors által választott tanú elősorolván a vívás szabályokat, kimondja a paranesszót: „előre.”

10. A vívók azonnal tetszésük szerint egyenesen vagy tegzugosan nyomulhatnak elő, de az egyenes vonaltól két lépésnél többet jobbra vagy balra lépniük tilos. Továbbá megállhatnak, s ha jónak találják, mind az előnyomulásnál. mind a megállásnál czélozhatnak a nélkül, hogy lőnének. — De mihelyt egy lövés történt, mindkettőnek meg kell állnia.

11. Ki még nem lőtt, lőhet, de minden előnyomulással nélkül.

12. Az, ki először lőtt, tartozik ellenfele lövését nyugodtan elvárni, de ez utóbbinak csak $\frac{1}{2}$ perc engedhető, ha ez idő eltelt, a tanuk által gátoltassék a lövésben.

13. A sebesült lőhet, de csak 1 perc alatt, azon időtől számítva, melyben összerogyott.

14. Ha a viadal ismételtetik, a fentebbi szabályok lesznek megtartandók; de ha az egyik megsebesült, akkor a viadal be van végezve, kivéven, ha a tanuk az ismétlést helybenhagyják.

15. Ha a vívók egyike a szabályok ellen sebesült meg vagy lövetett agyon, akkor a tanuk a 4 r. 20. és 21. pontja szerint cselekedjenek.

V. Pisztoolyviadal párhuzamos vonalokra.

1. A küzdhelyen két 25—30 lépés hosszú párhuzamos vonalt húznak a tanuk, 15 lépésnyire egymástól.

2. A lehetőségig egyenlő álláspontnak sors által elosztatnia kell, továbbá sorsoltatik a fegyver választhatási jogért.

3. A sértett az 1 r. 11 ponti esetében saját fegyverével élhet, egyikét ellenfelének átengedvén, a melyet az elfogadhat, vagy ha ezt nem teszi, sajátjával élhet.

4. Akár határozatott meg a tanuk által, hogy a küzdők azon pár pisztolylyal, mely egyiköké, löjjenek, akár nem, v. gy ha egyikök az előbbi pont esetében vagyon, a választást a pisztolytulajdonos mindég ellenfelének hagyni tartozik.

5. Ha a tanuk beleegyeznek, kiki fegyverével lőhet, ha pedig nem, úgy a pisztolyoknak egyformáknak, vagy mi jobb, ugyanazon párból valóknak kell lenni.

6. A fegyverek minden tanu előtt töltsenek meg, s kiki pisztolyába eresztvén töltő vesszőjét, mutassa meg ellenfelének a töltést.

7. A tanuk barátjokat a sors által jutott helyre vezetik a párhuzamos vonal végére úgy, hogy a küzdők fél-szögesen álljanak egymásnak; mindenkinek jobbfelől lévén ellenének vonala.

8. A tanuk az ellenfélhez lépnek; s ez megmutatja, hogy a golyót mi sem gátolhatja, ennek tagadása, a viadal tagadása

9. A sors által választott tanu elmondja a küzdőknek a szabályokat.

10. A tanuk kettenként — átadván a fegyvereket — szétállnak, de nem barátjok, hanem az ellenfél háta mögé (jobb felől) úgy, hogy a lövés ellen óva legyenek, de mégis elég közel, hogy a lövést gátolhassák, ha szükséges lenne. — A sors által választott tanu kimondja a paranesszót: „előre.“

11. A küzdők nem mennek egyenes vonalban egymásnak, hanem mindenik saját vonalán nyomul elő, úgy hogy a végén mindegyik 15 lépésnyire legyen ellenétől, akár előnyomul ez, akár nem.

12. Annak, ki lőni akar, meg kell állnia, azonban megállhat a nélkül, hogy lőne, s ismét előnyomulhat, ha ellenfele már lőtt. Mindenik tetszése szerint lő.

13. Ha az egyik megsebesült, azért ellenére lőhet, s ez nem tartozik előnyomulni, de a sebesültnek az összerogyás idejétől csak két perc engedhető.

14. Ki először lőtt, veszteg várja meg ellenének lövését, de ennek egy fél perc alatt kell előnyomulnia és lőnie, ha ezen idő eltelt, a lövésben a tanuk által meggátolandó.

(Folytatása köv.)

— **A nemzeti torna-egylet** a napokban tartá évi rendes közgyűlését, dr. Szontagh Ábrahám elnökleje alatt. Henselmann Kálmán fölolvassa a választmányi jelentést, melyből kiemelendőnek tartjuk, hogy az egylet mult évi működése teljesen kielégítő. Ez évben tartatott két tornatanítói tanfolyam, az elsőre beiratkozott 42, vizsgálatra jelentkezett 18, képesítettett 16. A pót-tanfolyamra jelentkezett 39, képesítettett 36. Van az egyletnek 88 alapító, 42 pártoló és 358 rendes tagja. Utána a számvizsgáló bizottság mult évi zárszámadása olvastatott fel. Bevétel volt: 18,877 frt 59 kr, kiadás 17,854 frt 64 kr, pénztári maradvány 1292 frt 92 kr. — Vagyona van az egyletnek 89,559 frt 96 kr. Folyó évre elő van irányozva 17,642 frt 92 kr, folyó kiadásra 10060 frt. Adósságtörlesztés és kamatra 7588 frt 92 kr. Ezután a tisztújítás ejtetett meg, elnökül megválasztatott ujlag Szontagh Ábrahám, alelnökül Mátyus Aristid, titkár-ügyésznek Henselmann Kálmán, pénztárnoknak König Géza, szertárnoknak Gerzso Károly, orvosnak dr. Puky Akos.

Az osztrák lötenyésztés állami kezelésének drága voltáról értekeznek a „Wiener landw. Zeit.“ Elmondja, hogy a méntelepekben tartott ménnek, egyenként átlag évenként 6—700 frt költséget okoznak. Adnak magánosoknak is ki egész évi tartásra méneket, de ezért csak 80 frtot fizetnek, s még ez ár mellett is számosan találkoznak, kik a mén egész éven át tisztességesen eltartják. A nevezett lap azt ajánlja, hogy valamennyi mén így adassék ki, de nem 80 frt, hanem pl. 200 frt tartási átalány fizetése mellett. Ily áron fog találkozni magán vállalkozó akár hány ménre, és az állam 1800 ménnél mintegy 700,000 frtot takarítana meg. Ez oly szép eredmény, hogy akaratlan is a mi állami méneinkre gondolunk, melyeknél eme módozat keresztülvitele mellett szintén 5—600 ezer forintot lehetne megtakarítani, ez pedig oly tetemes összeg a szegény államnak, mely alig tudja, hol segítjen előbb a gazdán, hogy ezért érdemes egy pár lötenyésztési skrupulust föláldozni.

— **Berlinben nagy lókiállítás** terveznek, mely egész Németország lötenyésztésének haladásáról adna képet. A kiállítás két főrésze oszolna, egyikben a kitünő tenyész állatok, másikkban a használati módok szerint elkülönített lófajták mutatattának be. Reménylik, hogy a kiállítás sikerültéhez nemcsak magánosok, de az omnibus és lóvonatu vasut-társaságok is tetemes részben hozzá járulni képesek lennének. Ez utóbbi osztályban e szerint a kocsik és szekerek minden faja, úgy a lovak, lovasok, kocsisok felszereléséhez szükséges eszközök és egyéb tárgyak is kiállittatnának, nem mellözve a lóvasalás osztályait sem.

— **Lókiállítás Bécsben.** A bécsi gazdasági egyesület májusban a világhiállítás rotundában, a Praterben lókiállítást rendez. Lesz lóvásár, lószerszám — és készletkiállítás, sorshuzás és Corroussel.

— **Az „Erdészeti Lapok“** ez évi január havi füzeté, mint rendesen — igen gazdag és változatos tartalommal jelent meg. E jelesen szerkesztett folyóirat egy-egy számának tartalma 86—90 lapra terjed. Ára egész évre 8 frt. Előfizetések Budapest, hold utca 21. sz. a, ezimzendők.

— **A Havi Szemlének,** melyet Bodnár Zsigmond szerkeszt, február havi füzeté most került ki a sajtó alól s tartalma ép oly változatos, mint érdekes. Pethő Gyula folytatja az aranytermő vidékek ismertetését. Brassai Sámuel a magyar helyesírásról értekeznek. Lukács Béla, „Tíz évi gazdaságkodás“ valamint Justus: „Reform politikánk“ című közleményei különösen érdekesek. A Havi Szemle előfizetési ára negyedévre 2 frt.

— **A Gallus** című baromfitenyésztési közlöny febrnári száma Grubiczy Geyza szerkesztése alatt érdekes és változatos tartalommal jelent meg. Első czikke b. Ambrózy

Béla tollából a francia házinyulak honosításáról szól. E számot négy kép is díszíti a Lemoine-féle tyúktenyésztő intézetről.

— **A ménék tartására** nézve az osztrák földmívelési miniszterium az állami méneket bérlő gazdáknak kiadott utasításban többek közt a következőket ajánlja: A mén világos, szellős, tiszta, jó bejárással ellátott, nem túl meleg istállóban, más lovaktól elkülönítve, ugynevezett loose box-okban tartassék. Nehezebb ménék számára 2 méter széles, 3 méter hosszú állás szükséges. Az ablakok úgy legyenek elhelyezve, hogy a napsugarak a ménre ne szemközt essenek, s a léghuzam se érje, hanem fölötte magasan járjon. Az istálló-fölszerelés, erős és jó állapotban legyen, hogy a mén sérüléseket ne kapjon. A kötőfék két szíjból álljon, végén fa golyóval. Nemesebb ménék zabot és réti szénát, esetleg árpa vagy zab szalmát kapjanak, nori fajta ménék mohar vagy here szénát is kaphatnak réti széna helyett. Az etetésnek naponta háromszor kell történnie, mindig előbb adván a zabot, utána a szénát. Mohón evő méneknek a zab közé széna vagy szalma szececskát adni ezélszerű. Hetenként 2—3szor kósó adandó nyalásra. A mén egy héten legfeljebb egy nap maradhat jártatás nélkül — naponkénti jártatása két órára terjedjen.

Szerkesztői üzenetek.

Isoo A. úrnak becses levelét megkaptuk. A vizsla már el van adva. *Perger E. Dr. Fuvabás S. Tankó János*, Pap Sándor és Nagy István urak szíves küldeményeikért fogadják ügybaráti köszönetünket. *Weisz M.* és *H. E.* beküldött kéziratait térszűke miatt csak későbbben adhatjuk. *K. B. v. B.* úrnak a kívánt példányokat készséggel elküldtük.

Egy fiatal író és tanárjelölt, nevelői vagy korrepetitóri minőségben, kedvező feltételek mellett, helyben órákat adni hajlandó. Bővebb felvilágosítást ad a „Vadász-Ujság” szerkesztősege.

Báró Mednyánszky Árpád és Egerszeghy Sándor,
kiadó-tulajdonosok.

Nyiltér.

Eladó egy kávészinü telivér
angol vizsla

a legerősebb szaglász és leghíresebb fajból való, 3 éves kan, a múlt évben másodszer volt mezőre vezetve; apja és anyja Angliából lett hozatva 1200 ftért. Bővebb tudósítást ad e lap kiadóhivatala.

Springer János örökösei

fegyvergyárosok és cs. kir. kamarai szállítók

Bécs,

Raktár: Stock im Eisenplatz Nr. 5.
Gyár: Josefstadt, Josefgasse Nr. 10.

Br. Mednyánszky Árpád és Egerszeghy Sándor

„ORSZÁGOS KÖZPONTI HIRDETÉS-FELVÉTELI IRODÁJA”

Budapest V. fürdő-utca 4. sz.

ajánlkozik a lehető legmérsékeltebb feltételek mellett hazai és külföldi legszolidabb földhitelintézeteknél, jelzálog kölcsönök gyors keresztülvételére és a jelzálogi-kölcsönnel járó telekkönyvi ügyek lebonyolítására, minden készpénz előleg nélkül.

Váci körút

27. sz. a.

A „Páris városához”

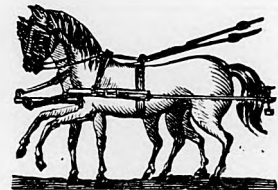
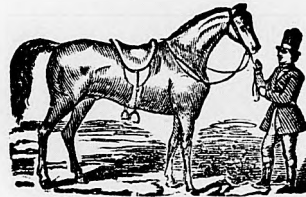
czimzett szálloda
mellett.

STEINMANÓ

polgári és katonai szíjgyártó és nyerges mester

a szerb fejedelem Ő Fenségeinek udvari szállítója

A nagyérdemű közönségnek ajánlja nyerges, kantárok, vadászati- és löszerszármok, valamint minden e szakmába vágó eszközök birtalmu raktárát.

Megrendelések és javítások legszorszában eszközöltetnek

Eladó

egy 14 3 markos sárga 7 éves kancza 220 ftért. — Eddig cserkesz-teken volt mint hátsó használva, melyre igen alkalmas, mert igen csendes és a lövése mégszem mozdul. Venni szándékozók a „Vadász-Ujság” szerkesztőségéhez forduljanak.

Bérbe adandó

egy 4 lóra való istálló kocsiszin 3 lóra, széna és zabpadlással együtt f. é. május 1-ére.

Budapest, VII. kerület Vesselényi utca 39. sz.

GAZDASÁGI-MÉRNÖK

G

képes hetilap
a mezőgazdaság, vízhasznosítás, ipar és forgalom köréből.

Szerkeszti és kiadja GONDA BÉLA műegyetemi m. tanár.

Megjelenik minden csütörtökön 2 ivnyi tartalommal, díszes kiállításban, minden száma gazdagon illusztrálva.

Előfizetési ára: egész évre 8 ft, félévre 4 ft, negyedévre 2 ft; Az előfizetés a lap kiadóhivatalához (Budapest, üllői-út 24) intézendők.

Mutatványszám ingyen.

Mindenmemü

vad és más bőröket

nevezetesen:

róka, nyest, görény, borz, vidra, nyúl, házinyul, őz-szarvas, kecske, farkas, bálny, birka és borjú bőröket stb. a legmagasabb áron vásárol

KÖLNER D.

dőr és szőrnemü-árnk kereskedése Lipose (Leipzig) Brühl 54.

Küldemények posta útján *bérmertve* kéretnek küldetni, melyért az összeg posta fordultával *bérmertve* külföletik meg. Felvilágosítások készséggel nyujtatnak.

